

ข่าวเดือนการระบาดของศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ 19 ฉบับที่ 43 ประจำวันที่ 13 ตุลาคม 2564

โรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมัน (Basal stem rot)

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย เผ่าระวังการระบาดของโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมัน เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตกหนัก มีความชื้นในอากาศสูง เหมาะต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 1 – 2 ปี จะมีอาการใบเหลืองหรือต่างเป็นปื้นบนทางใบล่าง ใบย่อยแห้งตาย ยอดที่ยังไม่คลี่สั้นกว่าปกติและสีซีด ในปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 20 ปี เริ่มแรกมักสังเกตเห็นก่อนข้างยาก โดยทางใบแก่จะมีสีซีดจางและหักพับลงรอบลำต้น ทางยอดไม้คลี่มีจำนวนมากกว่ปกติ เมื่ออาการรุนแรงขึ้นจะค่อยๆ แห้งตายลุกลามจนถึงยอด รากที่อยู่บริเวณโคนต้นเปื่อยแห้ง เน่า เกิดดอกเห็ด ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นปาล์มน้ำมันมีอาการดังกล่าว ให้รีบขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อหาทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Ganoderma* sp.

ลักษณะอาการ

1. ปาล์มน้ำมันอายุ 1 – 2 ปี มีอาการใบเหลืองหรือต่างเป็นปื้นบนทางใบล่าง ใบย่อยแห้งตาย ยอดที่ยังไม่คลี่สั้นกว่าปกติและสีซีด ปลายยอดแห้ง เมื่ออาการรุนแรงใบจะเหลืองทั้งต้น ชะงักการเจริญเติบโต และยืนต้นตายภายใน 6 - 24 เดือน

2. ปาล์มน้ำมันอายุมากกว่า 20 ปี เริ่มแรกมักสังเกตเห็นก่อนข้างยาก จะสังเกตเห็นเมื่ออาการลุกลามต้นถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 50 โดยทางใบแก่สีซีดจางและหักพับลงรอบลำต้น ทางยอดไม้คลี่มีจำนวนมากกว่ปกติ เมื่ออาการรุนแรงขึ้นจะค่อยๆ แห้งตายลุกลามจนถึงยอด รากที่อยู่บริเวณโคนต้นเปื่อยแห้ง เน่า เกิดดอกเห็ด ภายในลำต้นถูกทำลาย จึงยืนต้นตายหรือหักล้มภายใน 2 - 3 ปี

การแพร่ระบาด

โดยสปอร์จากเห็ดผ่านลม น้ำ อุปกรณ์ทางการเกษตร และการสัมผัสกันทางรากของต้นปาล์มน้ำมัน ใต้ดิน

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. เตรียมพื้นที่ปลูกโดยกำจัดต่อเก่า ทำความสะอาดแปลงเพื่อกำจัดเชื้อสาเหตุในซากพืช และจัดการระบบระบายน้ำให้ดี
2. กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่นลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ
3. ทำความสะอาดอุปกรณ์และเครื่องมือทางการเกษตรก่อนนำไปใช้ทั้งของเกษตรกร และคนตัดปาล์ม
4. บำรุงต้นปาล์มให้แข็งแรง โดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา เชื้อสด 1 กิโลกรัม รำละเอียด 4 - 10 กิโลกรัม และปุ๋ยอินทรีย์ 50 - 100 กิโลกรัม หวานรอบส่งฟุ่ม 3 - 6 กิโลกรัมต่อต้น ในช่วงที่มีความชื้นสูงหรือรองกันก่อนหลุมก่อนปลูก 100 กรัมต่อหลุม
5. หมั่นสำรวจแปลงเพื่อสังเกตลักษณะอาการของโรค โดยเฉพาะแปลงที่เคยมีประวัติการเกิดโรค ในพื้นที่มาก่อน ตรงบริเวณต้นปกติที่อยู่โดยรอบของจุดที่พบต้นที่เกิดโรค ซึ่งลักษณะอาการผิดปกติเริ่มแรก มักคล้ายกับอาการขาดธาตุ และตรวจสอบการเข้าทำลายภายในต้น โดยใช้ไม้เคาะลำต้น หากลำต้นถูกทำลายจะมีเสียงโปร่งภายใน
6. เมื่อพบดอกเห็ดเจริญเติบโตขึ้นให้รีบกำจัด นำไปทำลายทิ้งนอกแปลงทันที และถากบริเวณที่เนื้อเยื่อที่ถูกทำลายออก ทาหับด้วยเชื้อไตรโคเดอร์มา หรือใช้สารเคมีกำจัดเชื้อรา เช่น thairam และคอยตรวจสอบหากมีดอกเห็ดเกิดขึ้นอีกหรือลักษณะอาการทางใบยังไม่ปกติจะต้องทำการถากซ้ำ
7. ราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอด้วยเชื้อไตรโคเดอร์มา โดยผสมเชื้อสด 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 - 100 ลิตรกรองเฉพาะน้ำนำมาใช้
8. ขุดหลุมบริเวณรอบโคนต้นที่เกิดโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด แต่อาจจะป้องกันได้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากต้องขุดหลุมให้ลึกพอ และระวังเรื่องลงดินเขินภายหลัง

ทางใบแก่หักพับรอบลำต้น

ดอกเห็ดเจริญเติบโตบนลำต้น

ลำต้นที่ถูกทำลาย

ที่มา : 1. สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่

2. วารสารวิชาการเกษตร ปีที่ 2 กันยายน 2527

3. วาริน อินทนา และอรรรกร พรหมวี (2559)

4. www.sintusatepalmoil.com

5. กลุ่มส่งเสริมการวินิจฉัยศัตรูพืช กรมส่งเสริมการเกษตร

ที่มาภาพ : สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ และสำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง

ที่ปรึกษา : นางสาวสุนนา สิมาสฤษฏ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

บรรณาธิการ : นางสาวเบญจมาภรณ์ ชุ่มจิตร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

นางสาวศศิประภา มาราช นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

เรียบเรียงโดย : นางสาวดวงฤทัย กิ่งสร นักวิชาการเกษตร

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย